

Vypořádání SJM a oddlužení

Probíhá-li řízení o vypořádání společného jmění manželů, stává se insolvenční správce účinností usnesení o schválení oddlužení zpeněžením majetkové podstaty účastníkem tohoto řízení místo (insolvenčního) dlužníka.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 ICdo 11/2016, ze dne 29.2.2016)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce Ing. R.B., se sídlem v P., jako insolvenčního správce dlužníka L. T., zastoupeného Mgr. J.N., advokátem, se sídlem ve S., proti žalovaným 1/ JUDr. R.P.Z., advokátce, se sídlem ve Z., jako insolvenční správkyni dlužnice Bc. J. T., a 2/ Bc. J. T., zastoupené JUDr. Z.P., advokátkou, se sídlem v L., o vypořádání společného jmění manželů, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 39 ICm 4294/2015, jako incidenční spor v insolvenční věci dlužnice Bc. J. T., vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. KSBR 39 INS 35503/2013, o dovolání žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 14. září 2015, č. j. 60 Co 340/2015-76, tak, že dovolání odmítl.

Z odůvodnění:

Usnesením ze dne 17. června 2015, č. j. 6 C 85/2015-52, zastavil Okresní soud ve Zlíně (dále jen „okresní soud“) řízení o žalobě (podané 8. dubna 2015), kterou se L. T. (dále též jen „L. T.“) domáhal (jako žalobce) vůči žalovaným [1/ JUDr. R.P.Z., jako insolvenční správkyni dlužnice Bc. J. T., a 2/ Bc. J. T. (dále též jen „J. T.“)] vypořádání společného jmění manželů (L. T. a J. T.) [bod I. výroku]. Dále okresní soud rozhodl o nákladech řízení (body II. a III. výroku).

Okresní soud měl za to, že je důvod postupovat podle § 109 odst. 1 písm. a/ a § 141a zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), a podle § 104 odst. 1 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“).

K odvolání L. T. a Ing. R.B., jako insolvenčního správce L. T. (dále též jen „R. B.“), jenž do řízení vstoupil (podáním datovaným 14. července 2015) jako vedlejší účastník řízení na straně L. T. (žalobce), Krajský soud v Brně v záhlaví označeným usnesením ze 14. září 2015 zrušil usnesení okresního soudu a věc postoupil Krajskému soudu v Brně jako soudu věcně příslušnému.

Odvolací soud poukázal na to, že jde o incidenční spor ve smyslu § 159 odst. 1 písm. c/ insolvenčního zákona, k jehož projednání je v prvním stupni věcně příslušným (podle § 7a písm. b/ insolvenčního zákona) krajský soud, konkrétně Krajský soud v Brně, kde je vedeno insolvenční řízení na majetek J. T. Proto postupoval podle § 219a odst. 1 o. s. ř. a § 221 odst. 1 písm. b/ o. s. ř.).

Proti usnesení odvolacího soudu podal R. B. dovolání, v němž se označuje jako žalobce a jehož přípustnost vymezuje ve smyslu ustanovení § 237 o. s. ř. argumentem, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázek procesního práva, které v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyly vyřešeny, a požaduje, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí změnil tak, že usnesení soudu prvního stupně se ruší a věc se postupuje Krajskému soudu v Ostravě.

Konkrétně jde (dle dovolatele) o následující otázky:

[1] Zda je pro účely stanovení místní příslušnosti soudu nutné vycházet z okolnosti, které insolvenční řízení bylo zahájeno dříve (jde-li o místní příslušnost v incidenčním sporu, kde přichází v úvahu více místně příslušných soudů), nebo zda je nutno vycházet z žalobcova návrhu a místní příslušnosti jeho insolvenčního řízení?

[2] Zda lze na rozhodnutí o místní příslušnosti soudu v rámci incidenčního sporu použít ustanovení občanského soudního řádu?

[3] Zda v případě, že se vedou insolvenční řízení na majetek žalobce i na majetek žalovaného, jsou k vedení incidenčního sporu místně příslušné oba insolvenční soudy nebo pouze insolvenční soud žalobce?

S přihlédnutím k době vydání napadeného rozhodnutí je pro dovolací řízení rozhodný občanský soudní řád ve znění účinném od 1. ledna 2014 [srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. května 2014, sen. zn. 29 ICdo 33/2014, uveřejněné pod číslem 92/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (usnesení je - stejně jako další rozhodnutí Nejvyššího soudu zmíněná níže - dostupné i na webových stránkách Nejvyššího soudu)] a (z pohledu podaného výkladu) insolvenční zákon v aktuálním znění.

Na tomto místě budiž poznamenáno, že insolvenční řízení na majetek L. T. je vedeno (na základě insolvenčního návrhu L. T., došlého insolvenčnímu soudu 10. prosince 2014) u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. KSOS 40 INS 33424/2014, přičemž usnesení, jímž zjistil úpadek L. T. a povolil mu oddlužení, vydal insolvenční soud 19. března 2015 a usnesení o schválení oddlužení zpeněžením majetkové podstaty dne 3. září 2015 (kdy bylo též zveřejněno v insolvenčním rejstříku).

Insolvenční řízení na majetek J. T. je vedeno (na základě insolvenčního návrhu J. T., došlého insolvenčnímu soudu 10. prosince 2013) u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. KSBR 39 INS 35503/2013, přičemž usnesení, jímž zjistil úpadek J. T. a povolil jí oddlužení, vydal insolvenční soud 18. prosince 2013 a usnesení o schválení oddlužení zpeněžením majetkové podstaty dne 3. března 2014 (v insolvenčním rejstříku bylo zveřejněno 25. března 2014).

Kdyby měl dovolatel postavení vedlejšího účastníka řízení (tak byl označen v záhlaví napadeného usnesení), bylo by namísto jeho dovolání bez dalšího odmítnout jako podané někým, kdo k němu nebyl oprávněn (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. května 2003, sp. zn. 25 Cdo 162/2003, uveřejněné pod číslem 3/2004 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

Dnem, kdy nabylo účinnosti usnesení o schválení oddlužení L. T. zpeněžením majetkové podstaty (3. září 2015), však nastaly účinky předjímané ustanovením § 408 odst. 1 věty první insolvenčního zákona, jež určuje, že o účincích schválení oddlužení zpeněžením majetkové podstaty platí ohledně majetku náležícího do majetkové podstaty v době schválení oddlužení obdobně ustanovení tohoto zákona o účincích prohlášení konkursu, včetně zániku společného jmění dlužníka a jeho manžela.

Jedním z účinků prohlášení konkursu ve vztahu ke společnému jmění manželů je podle § 273 odst. 1 věty první insolvenčního zákona i to, že probíhá-li řízení o vypořádání společného jmění manželů, stává se insolvenční správce prohlášením konkursu účastníkem tohoto řízení místo dlužníka.

Jinak řečeno (pro poměry oddlužení), probíhá-li řízení o vypořádání společného jmění manželů, stává se insolvenční správce účinností usnesení o schválení oddlužení zpeněžením majetkové podstaty účastníkem tohoto řízení místo (insolvenčního) dlužníka.

V dané věci to znamená, že R. B. měl v předmětném řízení postavení vedlejšího účastníka řízení na straně žalobce a L. T. měl v předmětném řízení postavení žalobce jen do 3. září 2015 (kdy bylo v insolvenčním rejstříku zveřejněno usnesení o schválení oddlužení zpeněžením majetkové podstaty L.

T.). Tímto dnem se stal R. B. (jako insolvenční správce L. T.) účastníkem řízení (žalobcem) místo L. T., čímž R. B. současně přestal být vedlejším účastníkem a L. T. přestal být účastníkem řízení zcela.

Dovolání R. B. jako současného žalobce, jež může být přípustné jen podle § 237 o. s. ř. a pro něž neplatí žádné z omezení přípustnosti vypočtených v § 238 o. s. ř., však Nejvyšší soud i tak odmítl podle § 243c odst. 1 a 2 o. s. ř.

Na řešení otázek dovoláním předestřených totiž napadené rozhodnutí nespočívá, což dovolatel odvolacímu soudu chybně vytýká (namítaje, že se nezabýval otázkami místní příslušnosti soudu).

Podle ustanovení § 104a odst. 6 o. s. ř. v usnesení, jímž bylo rozhodnuto, že k projednání a rozhodnutí věci jsou příslušné v prvním stupni jiné soudy, než u kterých bylo řízení zahájeno, se rovněž uvede soud, jemuž bude věc postoupena k dalšímu řízení; ustanovení § 105 tím není dotčeno.

Dle ustanovení § 221 odst. 1 písm. b/ o. s. ř., zruší-li odvolací soud rozhodnutí podle § 219a, postoupí věc věcně příslušnému okresnímu nebo krajskému soudu, popřípadě soudu zřízenému k projednávání a rozhodování věcí určitého druhu.

Usnesení, jímž odvolací soud zrušil usnesení okresního soudu a postoupil věc Krajskému soudu v Brně jako soudu „věcně příslušnému“, není rozhodnutím o „místní příslušnosti“ soudu. Konkrétní soud se v rámci postoupení věci soudu „věcně příslušnému“ označuje prostě proto, že nějakému (jinému) věcně příslušnému soudu se věc předat musí (takové vymezení má jen technickou povahu). Proto také ustanovení § 104a odst. 6 o. s. ř. (jež platí i pro poměry rozhodnutí vydaného v odvolacím řízení podle § 221 odst. 1 písm. b/ o. s. ř.) v části věty za středníkem určuje, že ustanovení § 105 o. s. ř. není takovým vymezením dotčeno (soud, jemuž byla věc takto postoupena, proto může zkoumat svou místní příslušnost). Srov. v literatuře např. Drápal, L., Bureš, J. a kol.: Občanský soudní řád I. § 1 až 200za. Komentář. 1. vydání. Praha, C. H. Beck, 2009, str. 682 a v judikatuře např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. října 2015, sp. zn. 30 Nd 273/2015.

Dovolací námítka proti nesprávně určenému „místně příslušnému“ soudu, směřující proti rozhodnutí odvolacího soudu o věcné příslušnosti jiného soudu prvního stupně vydanému v režimu ustanovení § 219a a § 221 odst. 1 písm. b/ o. s. ř., jsou tudíž právně bezcenné (na jejich základě ke změně nebo ke zrušení takového rozhodnutí přikročit nelze). Důvod připustit dovolání k zodpovězení otázek, jež pro výsledek dovolacího řízení nemají žádný význam, tak dán není.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ušlý zisk](#)
- [Škoda vzniklá provozní činností](#)
- [Styk dítěte s osobou společensky blízkou](#)
- [Spotřebitel](#)

- [Náležité odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Poučení účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)